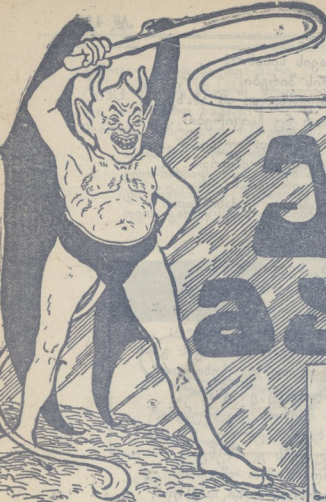

იუმორის გ. ყურნალი

აშმაკის აბორაჰნი

№ 43

ა რ უ ი ყ რ ა !

კობტა, კოპჩია და მოხდენილი
„ქიიენა“, კოტე თუმანიშვილი,
მელიის ბეწვით გამოწყობილი,
მოხუცი, მაგრამ თმა შეღებილი,
ჩრდილოელ საქმროს ეარმიყება.

სიანს ჰვენ „ქნიიენას“ მოგებლისა
გვირგვინ ქვეშ დგომა „მარჯვენით მისა“,
მათ არშოყობას, კანკურს თეღლისა,
ერთობ ზელს უწყობს ბნელი ღამისა.
და იმეღია დამოყვრდებიან.

ა მ ლ ნ ა კ ვ ნ ს ი .

მარტო ვაჭ... ჩემს გარშემო
 ბუნება იფურჩქნება,
 მღვლო ყვავის, შინდორი
 ათას-ფრათ იქარგება.

ტყე ხმაურობს, ნიაფი
 ფრთა გაშლილი დაფრინავს,
 ნაკადი მოქუხს, წამი
 ბუჩქ-ბალახეში ბრწყინავს.

ყაყაჩო წითლათ ღვივის,
 ის ქრელი ჰებულა
 კოცნის, ელოვრსება,
 თავს ევლებს ნელ-ნელა.

შოშია ტბილათ გალობს,
 შაში ბანს ეუბნება
 და სანტარო ხზვი
 მიდამოს ფინება.

მაგრამ ჩემს გულს ბუნების
 სიტუტფე ვერ იზიდავს,
 ფიქრები, ვითა შთას ნისლი,
 მცხვევა, სულს მიხუთავს.

თვალ-წინ მიდვას ცხოვრების
 ველი სისხლით შორწყული,
 ვთვლი, ვანგარიშობ მსხვერპლებს
 და მწარეთ მიკვენს გული!

ვ. ჩხარუბაძე.

ნ ა კ ა დ უ ლ ი .

მორბის, მოხტუნავს ჩქარილით,
 ვადმოდის ყირამალასა
 და მწვანედ აშოლო-ატხილს
 ესაუბრება ქალასა.

მოუთხრობს: თუ მთის ორწონში
 რამდენი ტანჯვა უნახავს,
 რამდენი დაბრკოლებანი
 დაუძლევე-გადმოუღაბავს.

აქ საღ კლდეს იგი ებრძოდა
 პირქუში, გაყვრებულნი,
 იქ ქვა-სიხს ენარცხებოდა
 ამღვრეულ-აქაფეხული!

და ესე, ბრძოლას არ სწყვეტდა:
 ქეა-საღს ხედებოდა მრავალსა,
 ლამობდა იმით დანგრევას,
 გზას მიიწმენდა სავალსა...

და მოხტუნავდა ბარისკენ
 მთად გადაშხდელი ომისა,
 მორბოდა მსვავის გიფთაე
 ფაფარ აყრილი ლომისა!..

მოუთხრობს... და თან უყვივს
 ტყეს ჩაფიქრებულს მწარეთა:
 ,,ტყვე, რამ შეგაკრთო ბეჩაეო?!
 რადა ხარ მგლოვიარეთა?

გემის ნიაფის სისინი?!
 იმისი ძილის პირები!
 შენც გამოფიხილდი ამ ხმაზე,
 სულ მთლად ნუ ჩიიკირები!..

გამოახილე თვალები
 მიბნედილები ძილითა
 და შეუერთდი ნიაფსა,
 ხმა-ტკბილი მოძახილითა!

ამომძავე ტოტები,
 ფოთები ააშრილეთ,
 ეგ დარდი, სევდა, ვარამი
 გაშფანტე, გაატიალეთ! ..

უყვივს... ტყე კი კვლად სდუმს,
 გული ევსება წუხილით;
 ნაკადი აგძობს თავის გზას
 ჩქარილითა და ქუხილით.

ახლა მინდორზე ეშვება,
 მის ხმელ მკერდს ესა-ბუნება,
 ნაპირის ბალახ-ბულახი
 ცოცხ ტალღებს ელამუნება.

ნაკადიც ამით უმლორის
 დუღუნით, ნახე ჩახახათა,
 მათ ჩრდილებს გულში იხუტებს
 სხვა და სხვა ფერით და სახით.

მაგრამ ეგ მღერა ზოისმის
 რაღაცა მწარე ტირილითა
 და იფანტება იგი ხმა
 მინდორში ნაღველ-ჩივილითა:

„შოშია საღ კლდებს ვებრძოდი
 ქუხილითა და ჩქარილით,
 ვენარცხებოდი მათ ძირებს
 მოვებოდი ორიონ ტრიალით!

მოვბრუნა... ტყეს ვუყვივდი,
 მის ვაღვიძებს ვცდილობდი,
 მაგრამ ვერაფერს ვხდებოდი,
 რამდენსაც არ ვცოდვილობდი.

ის იღვა გარინდებული,
 ჩემი, გულ-შემონავარი
 და მწუხრის კილოთ ესმოდა
 მას ჩემი სიცილო-ხარხარა!..

შენ კი გაშოილხარ, მინდორო,
 ამოგხრუევა გულია
 და ჩემმა სუსტმა ტალღებმა
 ვით დაგამონ წყულთაია?!

მივბივიარ ისევ ქვევითენ,
 ზღვი-სკენ ვაშურებ ზვირთებსა,
 ისევ მის წილს გავანდობ
 ჩემს გულის დარდებს, ფიქრებსა.

და ავატოვებ მის გულ-მკერდს,
 შევხზავ ღრუბელთა გროვებსა,
 მთასაც და ტყესაც მიველენ
 იმათ დამშვეულ ხროვებსა!

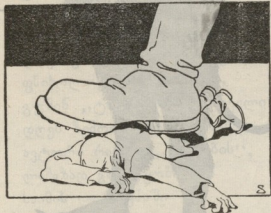
შენს ვადახრუელ გულ-მკერდსა
 ღვარათჟაღად დავდინებ
 და ამა მაშვირ იხილუ
 ბუნების ნაღმ ლხინები!

გამოცხლებდა მთა-ბარი, ტყეც იწყებს ხმაურს შრიალით... და ამ იმეით ნაკაღ მირბის, მიხტუნავს ჩქარალით!

მირბის... აღვიძებს, აცოცხლებს ველ-ნახნავს, ყანა ბახჩასა, და ასმენინებს შიდაშოს თვის განუწყვეტელ ჩახჩახს...

5. ზომბეთელი.

შეკითხვა

შეკითხვა 1.

მოგხსენება თუ არა ყოველი მცნოველ ეშვას, რომ ძმებმა: მათე და ერმლე გიგინეშვილებმა განიზრახეს სუფსის სამკითხველოს ეზოს მითვისება, რისთვისაც ჩავიდნენ ეზოში და დაიწყეს მუშაობა.

და თუ მოხსენდება ყოველივე ეს, რა ზომებს მიმართავს საქმეა მოსაგვარებლად. ოლალუ.

პასუხი. ვინაიდან აგარაული საკითხი ჯერ არ გაურკვევია ჩვენს ძვირფას მესამე ღუმის, ამიტომ მშათა გიგინეშვილებს მიეცეს ჯილდოთ თითო მათრახი, ხოლო საკითხი გადაეცეს აგარაულ კამბოსას.

გ. შ. მღვიანი

სპარსეთი

პირველი საქმე რომელიც გააკეთა ხალხმა კონსტიტუციის გამოცხადების შემდეგ, ეს იყო პურის ბეღლების დანგრევა და ამ ბეღლების პატრონ-ემსპლოატატორთა დასჯა. ეს ამბავი მოხდა ადერბეიჯანში. ეს იყო შურისძიება დიდა ხნის ტანჯულ და მწიერ ხალხისა, შურისძიება, შეძლება, მეტად სასტიკი და სიზინელუმზავსო ფორმებში გამოხატული, მაგრამ ამის ახსნა და გამართლება უნდა ვეძებოთ წარმოდგენილად საშინელ პირობებში, რომელშიაც უხლებდა ცხოვრება სპარსელებს. უკმაყოფილო ხალხის ამზოხება იმით წინააღმდეგ, რომელთაც საარსებო პური სრულიად

ხელში ჩაიგდეს, წინათ ხშირად მომხდარა და წლითი წლობით მეორდებოდა. აქ მეტი არ იქნება მოვიყვანოთ ერთი ეპიზოდი, რომელშიაც ხელმძღვანელი როლი ეკუთვნის სპარსელ ქალს. ხუთმეტი წლის წინეთ, როდესაც სპარსეთის ტახტის მემკვიდრე იყო განსვენებული მუზაფფერ-ედინი, ეხლანდელი შახის მამა, ადერბეიჯანი განსაკუთრებულ საქიროებას განიცდიდა პურისას. უმთავრესი დამნაშავენი ამ საქმეში იყვნენ თავიზის მუშთიელი გალი-მირზა-პასანი, ეხლანდელ რეაქციონერთა მეთაური, რომელმაც გამოიჩინა თავიზის ამბებიც, და ბრბო მისებურ მდარებისა. ამათ ასწიეს პურის ფასი, რომელიც სრულიად მათ ხელში იყო. ამის გამო საეპიკოზე პური გაძვირდა, მასთან ხარისხითაც მეტად ცუდი შეიქნა. თავიზის მცხოვრებთა ღარიბი ნაწილი საშინელ შიმშილს განიცდიდა, მაგრამ რას გახდებოდა, რადგან ძლიერ მუშთიელს დიდი გავლენა ჰქონდა მემკვიდრეზე, რომელსაც, როგორც ამბობენ, თურმე ეწინააღმდეგებოდა კლდეც მუშთიელისა, როგორც ახერხებდა მისი საზღვდლოების თვალსაჩინო წარმომადგენელისა. ამ დროს სენენაზე გამოვიდა სპარსელი ქალი, სახელიად ზეინაბი. მან თავი მოუყარა 1000 - მეტ სხვა სპარსელ ქალებს. ყველა ესენი შეიარაღდნენ ჯარებით, წაოდნებთ, ერთი სიტყვით, რათაც უშემოთ, და ერთ მშვენიერ დღეს მთელი ბაზარი ხელში ჩაიგდეს, დაარსეს პურის საცხოვრებელი, პურებს მცხოვრებთა უფესოთ ურიგდნენ და ბოლოს შახის მემკვიდრესთანაც მივიდნენ. ზეინაბამ მეტად მკვახელ და ენერგიულად მიმართა ტახტის მემკვიდრეს. გამოუცხადა, რომ სპარსეთის ხალხის უბედურების მიზეზი ისაა, ადერბეიჯანის მმართველი და ყველა ძალი უფლებების მქონენი, აუხსნა, რომ თუ მას მოესურვება, როგორც მოულებდა ბოლოს ვინაც მუშთიელებისა და უსინდისო ტუზების გაუმძღორბას, რომ თუ იგი ამის არ შერება, მხოლოდ იმეტომ, რომ საცოდავი და მშინააა, რომელიც დიდა არაა ატაროს ტახტის მემკვიდრისა და პრინციის სახელი. ამ ამბის მნახველნი ამბობენ (ასეთები თავიზის ბევრია), რომ ზეინაბამ, რომელსაც ხალხმა მას შემდეგ ზეინაბა-ეშა უწოდა, მემკვიდრეს ჯახი მოუქნია და ეს უქანასკნელიც იძულებული შეიქნა გატყუულიყო. ამის შემდეგ პურის საკითხი თავიზის სასურველად გადაუქდა, მაგრამ მხოლოდ დროებით. საქმეები ჩვეულებრივ წავიდნენ. ზეინაბა-ეშა კი, რომელმაც სპარსეთის უბედურების შვე ატმოსფეროში მეტეოროსავით გაიზინა, უზმო-უყველად დაიკარგა, ესე იგი, უხარალოდ არც ვთქვათ, დილუბა ჯალათთა ხელისა, მაგრამ ისე, რომ იმის ამბავი არავის შეუტყვია.

ეს ებიზოდი სკვაოდ ნათლად ახასიათებს იმ მდგომარეობას, რომელშიაც იმყოფებოდა სპარსეთის ხალხი, ხალხი, რომელიც დიდხანს განმავლობაში უძლური იყო თავის არსებობისათვის ებრძოლა. და თუ ათასი წლოებით მონობის შემდეგ მან იგრძნო თავისი სიძლიერე რამდენიმე დღით და გამომანთხია გულში დაგუბებული ბრაზი ისე, როგორც ამას გაუნათლებელი ბებო სხადის, ამაში ყოველ შემთხვევაში ის არაა დამნაშავე.

ხალხის შურისძიება დიდხანს არ ვაგრძელებულია. სპარსეთის შეგნებულმა და კეთილმოაზრე ინტელიგენციამ მოახერხა და დროზე შეაჩერა ხალხი ისეთ ნაბიჯებისგან, რომელთა ცული შედეგების ვითაღისწინება ძნელი არ იყო. ხალხი დაკმაყოფილდა იმით, რომ თავიდან მოიშორა არასასურველი ელემენტი, ის პირები, რომელნიც ცნობილი იყვენ ხილხისადმი მტრული მოქმედებით. სხვადასხვა ვაჯი-მირზა-გასანგმა, მიჩ-გაუმბემა, მირზა-ქერიშემა და მათმა მსვავსებმა თერანს შეაფარეს თავი. დიწყო, როგორც ასეთ შემთხვევაში ხდება, დიფერენციალია. ერთნი ხალხს მიემხრენ, მეორენი მის წინააღმდეგ წაჰიდანენ, მესამენი არც წინააღმდეგ წაჰიდანენ და არც მიემხრენ. პირველებში, მთელი ქვეყნის განსაკვიფრებლად, დიდი როლი ითამაშეს მოლემმა. ესენი თავისუფლებისა და უფლებებისათვის მებრძოლ ხალხის სათავეში მოექცენ. პირველად ხალხს გამოესარჩუნე ნაჯაფის მუშტილები. ამათ მოთხოვეს მუხაფფერ ედღინ-შაისგან კონსტიტუციის გამოცხადება, აიძულეს მისთვის შეეფიცა ელანდელ შაჰს მაჰმედ-ალი-მირზასა და უკანასკნელ ორი წლის განმავლობაში წერილებით, დეპეშებით და მოწოდებებით ხელს უწყობენ ხალხში გააღვიძონ იმედი, რომ სიმარათლე გაიმარჯვებს. უანგაო შრომანი ხალხის საკეთილდღოთ ექვს გარეშეა და ამ შემთხვევაში იმათ წინააღმდეგ არა ითქმის-რა. მაგრამ რითი ხელმძღვანელობდენ სხვა თვალსაზირო წარმომადგენლები სამღველოებისა, ხალხის განმათავისუფლებელთა რაზმში რო ჩადვენ და რანი აღმოჩნდენ შემდეგში, ამაზე ღირს მოვილაპარაკოთ.

ჰუსეინ.

ქესტვირული.

(გუძღვნი ქუთაისის ვათა გიმნაზიას)

აქ მოდი, ჩემო ქამანჩავ,
 აქ მოდი, ჩემო სტიროგო,
 რაც გულში რამე ჯავრი მაქვს,
 მინდა ზეე დაგატროგო,
 და შენც, ქამანჩავ, მომყევი,
 საქმე არ გამოიკროგო,
 კრულ იყოს ჩემი სახელი,
 თუ ტრფომა შეგიმციროგო,
 მინდა შევამყო ტკბილი ხით
 პედაგოგთ სათათბიროგო.
 კმარა ამდენი სიჩუმე,
 აივსო თქენის ფილაო!
 მაშ, სტირო, ერთი გვასმინე
 შენი ხმა ტკბილი, წკრილაო.
 ბევრი ვერ იცნობა გლუშაკოს,
 რომელიც დირექტორია.
 გიმნაზიაში ან სხვაგან
 მას არ ყავს ჩვენში სწორია.
 სულით და გულით ფაქიზი,
 გუნებით ორჯერ-ორია,
 თუმც მწერლად“ მოქვს მას თავი
 (სწერაო, სთქვეს, „ისტორია“!)
 პირფერობითა ნუ იტყვიოთ
 ეს მონაგონი კორია;
 უფროსებს ეალერსება,

თავს უკრავს შორი შორია;
ხელქვეთს ისე ეპარობა,
როგორც წიწილებს ქორია.
ზემორე თქმული ეშმაკო
დედანთან ერთობ სწორია
ახლა დავუყვეთ თავ-თავქვე
შევაქით ინსპექტორია.

ესე რაინდი, ძველთგან
„პლაგიათმა“ ცნობილი,
დღეს კარგი მადის მექონე
ფსიხოლოგადაც ხმობილი,
გუშინ „ტანჯულთა დამცველი“,
დღეს ზემოთქმულის ძმობილი,
ავტორი რალაც „წიგნების“,
ლაშახად გამოუყობილი,
საიმის დაიმასქაში
ძალიან გამოწრთობილი.
სასიქადულო შვილია
ბედნიერ დღეზე შობილი.
ამა რაინდმა თავს იღვა
საქმენი არა-ადვილი;
და ცდილობს დააქანონოს
თავისი სურვილ-წადილი;
(„Горе от ума“-ს გამარჩევი,
დღეს ფაშუსოვი ნამდვილი,
ძველადაც „კრიტიკოსობდა“
თარგმანი თვისად გაქჷნდა,
მეგრამ შეუტყვეს ეს ხრიკი
და მიხაილიც დაღონდა.
მკოდნე კაცები ამბობენ:
აუიმასქნეს ყურიო,
რის გამოც შორე გასტყორცნა
კალამი უბედურთა.
და ქართველ მწერალთ უბოძა
სიტყვები უწმაწურობა.

ესლა შევაქოთ ხუცესი
ერმალოზ კანდელაკო,
ჯერ მისგან არვის სმენია
სავარგე ლაპარაკო.
ამიტომ მასთან რაიმე
საქმის დაჭერა ძნელია,
ელოდე მისგან სიკეთეს,
საქმე თუ შემოგელია.
ხან აქეთ არის, ხან იქით,
თუ ჰპერავს ეხლა ზენაო,
ის შენ მხარს გიჭირს, მეგრამა
თუ ამოიქრა ქვენაო,
ერმალო სახეს შეიცვლის,
გაუიმასქნს ენაო,

მოდი ეხლა და ენდვი
ამიტანა კაცს შენაო!..
დემრთა ე იმასქს, კაცსაცა,
არის დროების „მიმხედური“
მულამეჟე ცდილობს, არ დასწვას
არც მწვალი არცა შამფური.

აქ იურკეესკიცი ვასენოთ,
მასაც მიუძღნეთ შაირი,
არ ვფიქრობ, ვინმეს ენახოს
კაცი ე შავის ნაირი.
სიბერის ხანში შესულმა
მონახა „წმინდა კავშირი“
და წინეთ ფერად ყომალო
გაშავდა ვითა ნახშირი.
შეხსიერებამ უსუსტა,
გადელთა, წყაროთა,
თანაც ემონა ბახუსსა
და ქირზე ქირი დაერთო.
არ შემიძლია დავტოვო
უქებრად წერეთელიო;
სახელად ჰქეიან გედგონ
და ანუ „ბეკო თხელიო“.
ნაკითხავთა ძალიან
ორატორია ძველიო,
დავიღოც-კისელიოვი
ზემირათ იცის მთელიო.
„სლოგი“ ვივარგა,—ხომ კარგი:
ხარ მისი საყვარელიო,
თუმც მისგან შეუცდომელად
ორ სიტყვას ნულა ელიო.

ახლა ვასენოთ დევძემ,
დავით რომ ჰქეია სახელი
დურმი მხანული ტიპისა
ჩინებულ გამომხატველი.
მისი პირადი ღირსება
მოსასწენდაც ცუდია,
დღეს კი ეს ტურთა არსება
საღარამისა კუდია.

ვით შეველო ღირსად შევაქო
ლაფრენტი წერეთელიო.
მხნე, ახოვანი ვაქაკიცი,
„კრიტიკი“ საწინელიო
ტოლსტოის მიმდევარია,
(ეს კი საქმეა ძნელიო),
ფილოსოფოსობს, აზროვნობს,
მის გზაზე არის მსვლელიო.
ამბობენ იცის გალობა,
მოქარგული აქვს ყელიო;
არ შევაწუხებ მკითხველებს
სხვებიც შევაქო ლექსითა,

ისედაც ბევრი აღივსო ჩემდამი შხამით, გესლითა. მხოლოდ და ვიტყვი საერთოდ სხვების შესახებ ამას:

რომ შნო იმ კამად მოკვიზზე თუ მიუყენებ ქამასა. კვეფო, ბროკე და მებამზე ანუ მებამედ ხმოვილი, — ყველანი ერთად არიან ტაფაზე გამოდნობილი. კუსტინოვიჩი ამაყად ზევიდან უტყუებს ყველას, ვითარცა პურის თავთავი რომ მოიღერებს ყველას. ესე ამბავი ნამდვილი,

ჯერ პროზათ განავრებნი, ვპოვე და ლექსად გარდაქმენ საქმე ექვენ დასალონები. მთავარ გმირებად დავსახე „მადლისა“ ბევრის მქონები პედაგოგ-პლუტოკრატები ქანქარათა დანა მონები. ეშმაკო მათრახოსანო, გვისმინე სავედრებელი ამა მონათა ღვთისათა მათრახის კუდი ცხელ-ცხელი ნულ შოანატრე, მიუღვვენ, აღიღონ შენი სახელი.

გაზაჟი.

მოხსენება

გაზრული თეატრის მოციქულია.

ყოვლის უსაცვარესო ეშმაკო! შვილებ რა შენი ნიღობის ფურცელი, მეტის მეტი სიხარულისგან ტაში შამოვკარ, პაწია კული შევთამაშე ხელათ კამარა ექენი და გურიის მიდამოებში ფრენა დავიწყე. ამბავი ბევრი გავიგე, სამათრახოსაც ბევრს შევხვდი, პირველ ყოვლისა გავიგე, რომ.

დ. ჩხატავაძეში ნოქრებს კავშირი მიუ-

ტოვებით, „მამების“ კალთაში თავი ჩაუღვიათ და ცხარე კრძელებით ევედრებინ გააუფოვებოსონ მათი მღვობარეობა. კარტიათა და ღვინით ხშირათ ერთობიან, წიგნებზე და ვაჭრებზე ღროს არ ხარჯვენ, კავშირის აღდგენაზე ხომ ფიქრიც მეტია!..

ბ. ქვედა აკეთში — რამოდენიმე პიროვნება თავს დასხმია ეკლესიას. „რევოლუციონურათ“ გაუტეხიათ ერთი ხატი, გაუტაციათ ერთი კოვზი და კასიდან 11 კაპ. ფული. ფულისა და ნივთების წასაღებათ მიყვანილი უჩრებების კვალი აღმოჩნდა. „ექსპროპრიატორების“ კვალს კი რამოდენიმე გვამი გადაეფურა. საქირთა მათრახი.

დ. ნაგომარში. ალექსი ნიკოლაშვილისა და კომპანიისთვის, რომელთაც ხალხი მოატყუებს და პარკის ფასი „მამანდაზე“ არ მისცეს, თხოვნა ჩქარა დააკმაყოფილე. საქირთა კული მათრახისა.

ს. გაგურზე. ნოე შალიკაშვილისა, იაკინთე ქვიშვილისა და სხვათა-ვის, მოგვაშველეთ ანტი-ბახუსინი, რათა კვლავ აღარ დაითვრენ ისე, რომ გზაზე ჩხუბი ასტეხონ და ქალ და კაცს ცხვირ-პირი დაამტკრიონ.

ს. ბუქნარი. ამბობენ ეს სოფელი „რევოლუციონერ-ხარ-პარისტება“ აულიათო. ამისთვის ხალხს 3000 მანეთს ახდევინებენ. საქირთა თქვენი ჩამოსვლა და ენერგიული ბრძოლა.

ს. შანჭათში. შეპდგარა „ხრავუნ-ამკრე-ლისტა“ ჯგუფი. პროგრამა მარტივია: მისელა ღამით და ხრავუნნი იმ სახლში, სადაც მამაკაცი არ ეგულებათ, რათა ასეთი „გმირული“ მოქმედებით გული გაუხეთქონ სახლში მყოფთ; შესწავლილი აქეთ აგრეთვე აქრა ვენახისა და სიმინდისა. ჯგუფით თითქმის ექვსი თვეა რაც მოქმედობს... წამლის გამოხახვა თქვენთვის მომინდვია...

მთელი გურიის „ხარ-პარისტა და მმარცველთა“ შეერთებულ კომიტეტს მოწოდება გამოუცია, რომ თითველ წინააღმდეგობას ხალხისას ახალი აქტის მოხდენით უპასუხონ, რათა ამით შეანგრინონ მოწინააღმდეგეთა ძალა. წვერი, რომელიც არ დაემორჩილება გადაწვევტილებას, დაუყონებლივ ირიცხება „პარტიიდან“. ჯერ-ჯერობით დისკოპლინა სასტიკათ იცვება, მომავლისთვის არ ვისკითხა განკურნავს მათ...

მშვიდობით დღესწორამდე.

ეშმაკის მოციქული.

ს ი მ ლ მ რ ა

დაკოდილ გულს გავიმრთელე,
მიმოვფანტავ მწარე ფურცლებს,
ტბილ ოცნებთ ცაში ვიფრენ,
ხმას შეუწყობ ჩანგის სიმებს,

არ ვიტყვებ მე სხვებსაგვით,
არ დავიწვავ ცრემლით თვალებს
ლია მეცრდია დაუხვდები
მკაცრ ცხოვრების სასტიკ ძალებს.

სხივ-დიად შუეს დავიმოყვრებ,
ფარათ ვიხმარ სხივთა ისარს
და საძაგელ, შეგ-ბნელ წყვილდას
გაუღმირავ გულის ფიცარს.

წინ, წინ გავსწვებ მეღვარ ბრძოლით,
მთლად ავიკლებ ცას და მიწას
ჰაერს გავყვეთ, ზღვას გავვაობ
და მივალწვებ ნანატრ მიზანს.

II

ან კი მიზნარ რად ვიტვირო
რად უსვა შხამი ვანალისი,
როდესაც რომ ბრძოლას ითხოვს
ცხოვრებისა იდათ წესი,

როცა წინსვლის თითო ბიჯი
მსხვირბლის თბოულობს შესაწირათ
და ჰხამს კიდევ შეფეიროს
ვინც შობილა მეგრძოლ გმირათ

არა, არა, არ ვიტყვებ,
ცრემლს არ დავღვრის ჩემი თვლი
მან იტიროს ვინც მონაა
და უსისხლო ლაზარ მხდალი.

მე კი, მე კი, სულ ვიბრძოლებ
მთლად ავიკლებ ცას და მიწას
ჰაერს გავყვეთ, ზღვას გავვაობ
და მივალწვებ ნანატრ მიზანს.

ბ. ჩხივიანიძე.

სოკოკერტი ტიპიური აწისებანი.
კუდიანი.

მე აქ აღმარავი არ მიქნება ზოგადა კულებზე; ე.
ო. არც ცხენის, არც ვორის, არც ქათმის ან ბატისა-
სზე. არც თევზისა და არც სხვა რომელიმე ცხოველის ან
ფრინველის კულის აღწერა მაქვს სასუნთ. არ ვეხები ავ-
რეთვე არც კულის მათარახისს. მე მუსუნს ორიოდე სიტ-

ვეს მოგახსენია სხვა, ფრთად საინტერესო კულებზე,
ისეთ კულებზე, რომელთაც ჰქვთ ორა ფეხი, ორა ხე-
ლი, ორი თვალი, ერთი ხურგი*, ერთა მუცელი, ერთი
კისერი, ერთი თავი, ერთა ცხვირა .. ტანი ავცაია ან
კაბა, ან ჩახა, ან სერთეკი, ან ზაღვია... თავზე ხე-
რათ ან უაბაღა, ან ქელი... ერთი სატყეოთ, მე მო-
გახსენებთ სულად კულებზე, ანუ, ფურთა მღაბურათ და
მოკლეთ რომ ვთქვით, აღმან კულებზე.

დას, არან ისეთა აღმანები, რომლებსაც თავისი
სახე სადაც გაზარეთათ და სხვის კულებით გადაქცე-
ვან. მართალია ისეთი სულთა ვერაფერი სასამოგო
ხელთაა, მარა ეს სულთა რომ არსებობს და მას მო-
პოვული აქვს მოქალაქობრეთ უფლებს, ამას ბუერი
მტკიცე არ უნდა. ჭო და, რავი ის არსებობს; რავი რა-
მელიმე აღმანია, ანუ აღმანები მის მსგავსს ორფეს
აღმანის კულთ გამომანს, ამას უურადელის მიქცევს და
ანგარიშს ეკავებს ესაჭიროებას; ეს კიდევ მით უმეტეს,
რომ აღმან-კულთა რიცხვი არც თუ ისე მცირეა.

ყოველ კრებაზე (სულ ერთაა რის შესახებაც უნდა
იქოს ის კრება მოწყვეულა—ზოლიტიკურ საკითხების
განსახილველთ, ანვის დირექტორის სასრქეთ, თუ
სხვა რამ კითხვის შესახებ) უთოდა იხილეთ აღმან-
კულებს და მოსამქნით მათ კულურ მტკვერმტკველობას. რა
თქმს უნდა, იქვე იხილეთ კულთა ჰატრონისა, კულთან
აღმანებსაც. ეს ორი სხვა და სხვა არსებია—აღმანია-
კულები და კულთან-აღმანები—მულამ განურული არან.
სადაც ერთაა, იქ მოურეც არის. აა, სწორედ ასე: სა-
დაც ხარაა, იქ მისი კულიც არის, შეიძლება რომ და-
მანია-კულები მის ჰატრონთან ან აუვებს, მარა მასინ
იგინი ჩვეულებრეთი და საინებაა, მასინ იგინი კულები არ
არან. იგინი კულებათ ხელთან მხოლოდ მასინ, როცა
მათი ჰატრონთა მათთან.

აჰ, გაისხნა კრება! დგება კულისანი. კულები მო-
ხური გამოქტეველთა შესტკერან მას და სქენათ
გადაქცევათ. ჰატრონის სოველ სიტუვასე გაჯანტურე-
ბენ თავებს, ნიშნად თანხმობისა. მათი ფართოდ დაღე-
ბული სახები და ჰატრონისაღმ. მიმტურეული თვალები
გამოხატებენ უხომო ბრმა მორნიღებებს და მით—კულთა
ანარაობას.

ათავეებს დიდის რიხით კულისანი და აღმარეთა
რომელიმე კულთანი. ის თავის სიტუვას ბოლომით
დაიწვეს, რომ ვერაფერს იტყუას ახალს იმ მიშენიერ
და ძლიერ სიტუვის შემდეგ, რაც მისმა ჰატრონმა წარ-
მოსთქვა, რომ ჰატრონმა სასუნებოთ გაარკვია ძელი და ს-
კითხი, ნათელი მოჭეფინა მას, მარა ის მაინც კიდებთ
შედლებისადაკვარად შეეხოს ამ კითხვას.

ისეთი მიშენიერ სიტუვის შემდეგ, მე,—ან და თუ-
ცინდ სხვამ,—რა უნდა თქვას ახალი?!. ჰქენს კული,—

* ალბათ მითარახისთეთი. ეშაკი.

ამან და ამან (გ. ი. კულოსანმა) სახსრებით გაარკვია ეს კითხვა, გეზიოსურად დასაბუთა ის...

და ასე ჩანარსენებს ბოლომდე კუდი. აქ ხშირად მოხდება, რომ კუდის მიერ შეიკვანილი მკვლელობები ხატრონის დასკვნას სულ არ ეთანხმებოდეს, მარა კუდი მინდრ ამ დასკვნამდე მიიღოს, რა დასკვნამდისაც ხატრონი მივიდა.

მერე სხვა კუდები წამოადგებიან. ხატრონის ივინიც მორცხლათ შეაქებენ თავის ხატრონის და მერე მოჭევიან კუდურ სიტუაციას რასარუსს.

ხშირად მოხდება კუდთა კრებასაც ასეთი სასაცილო ამბავი: ვთქვათ, კულოსანმა დიკვიანსა კრებაზე, ან და პირველმა არ იაღო სიტუაციის ნება დგება ხატრონის რომელიმე კუდი და ამბოპს გრძელ სიტუაციას. მერე მთავრად კუდი დგება და მის ამხანაგს მხარს უჭერს, მესამე კუდიც ასე იქნება. შემდეგ დგება თეთი-კულოსანი და თავის სიტუაციას სულ სხვას ამტკიცებს, ვინემ მისი კუდიები, რა უნდა ქნან ახლა კუდებმა?.. ივინი კვლავ მოითხოვენ სიტუაციას და ზოგი მათგანი ჭინარკვლით, ზოგიც ხატრონის, უარყოფენ რა წინანდელ ნათქვამს, მიუხრბობას მათ ხატრონის სიტუაციას.

— მე, — იტყვის კუდი, — როცა ვამტკიცებდი ამას და ამას, სახსრში მქონდა ესა და ესა, და, რა თქმა უნდა, მე ამ მხრედ მართალა ვიყავი. მარა არის კადეც მეორე მხარე ამ საკითხისა. აი წორეთ ამ მხარეს შეეხო ჩვენი შუგვერდითი ირატორი (ასახლებებს თავის ხატრონს) ეს მხარე კი თოვლად საყურადღებო მხარეს ამითხვინოს. უფრო მეტსაც ვიტყვი: ეს მხარე ამ კითხვის თაობა და თავი საქმეა. ხატრონათ ეს კითხვა უნდა დასმულიყო და რომ ეს ასე ვითოიდაყო, ჩვენი დასკვნამდის მივიღოდი, მას დასკვნასაც მადგა ჩვენი სახელთვინი (აქ კუდი მის ხატრონს ასახელებს). ამ ირატორმა მისეუბრათ; დიდებურათ, ხალხად დაამტკიცა, რომ..

და აქ მოუკება კუდი, თუ რა დაამტკიცა მისმა ხატრონმა და ბოლოს მიუხრბობას ხატრონის აზრს, თუმა ის რამდენიმე წუთის წინათ სულ სხვა რამეს ამტკიცებდა.

ასეთი სასაცილო მდგომარეობაში ხშირათ ხახვით კუდებს, მარა ეს მათ სრულიადეც არ გაემტყუნებინა, ვინაიდან ივინი არიან არა დამამბები, არამედ დამამანკულები.

ვევალზე უფრო სასაცილო და თან სატოდაეც კუდი და ხატრონი, ან ტოდა-კუდი. (შეითხველი დამუთანხმება, რომ ასეთი კუდებიც არიან).

ქუთისის ბულვარიში

ვთქვათ, სატოდაეც ხატრონიც გასკირნება უნდა, მარა თავის ხატრონ-ტოლს ნებადურთვევად ამას ვერ ბუღავს. იქვე ამხან გები, რომლებიც ხატრონს გასკირნებლად იწყებენ. საწაელ ხატრონს სტეხვინა მამარ-ის თვალებით შესთხოვს თავის ხატრონ-ტოლს ნებადურთვას, მარა ტოლი ისე გადმოურთავებს გაჯერებულ თვალვებს, როგორც ქორი წიწიას და იქვე ჩანარწაყვს სატოდაეც ხატრონიც.

— მე ჭერ საქმე მაქვს, მე ჭერ ვერ წამოვალ, — ეტყვის სატოდაეც კუდი ამხანაგებს და კვლავ მამართობს განუსაზღვრელ უფრო-მოჭვილითობის გამოამსხველ თვალვებს თავის ტოლს—აი, ხომ ხედავ, თუ როგორ მიუწეხვდი შენი თვალვები ბრბაღს, ხომ კარგი მონა ვარ შეხინა...

ტოლს გასკირნება სურს უნდა თან გაყოლიოს ქმარიც. ხატრონიც კი ძლიერ დაქანტულია.

— ადვილ, ჩაიცივა! — ესმის ტოლის ბრბანება... სატოდაეც ერთს კი მაინდომებს უარის თქმას, მარა რაკი მის თვალვებს ტოლის თვალვები მიხვდება, შეის გატყუებს წელში. დგება და იწყებს ჩანმას.

— ეც მას ჩაიცივამს!.. ესმის ხატრონიც უფროს ტოლ-ხატრონის შექნეულ ხმა, — მეორე ტანისამოსი ჩაიცივა! — რახანოც მხრებაც ჩაიცივამს!.. გახსმებული ხატრონი ჩაიცივა!.. ჩქარა...

ხატრონიც უფრადივე ამას ხმაყოფილებდევ ასრულებს. მისდევს ტოლს და შექმერებს თვალვებში: კადეც რას მიბრბობები...

ხატრონიც, რა თქმა უნდა, თავისი აზრი არა აქვს,

რს აზრისა მისი ცოლი, ამ აზრისა ი' იც. თუ სკანდინავიამ მოითხოვა, რომ ქმარ-კუდას თავისი აზრი უნდა გამოეთქვას, აი, მაშინ უნდა ნახოს ქმარ-კუდის გაჭირვება. ის ვერ ბედავს თავისი აზრი თქვას ხშირად ჩაახველებს, რომ გააგებინოს ცოლს: საჭირო შეიქმნა ჩემი აზრის თქმა და რადგან მე არ ვიცი თუ შენ რა აზრის ხარ ამ კითხვის შესახებ, ამიტომ მისწინა კაცი და თქვი შენი აზრი, რომ მეტრე მე იგივე გავი-მუროთ, გადევ ჩაახველებს და გადასუდავს ცოლს. ცოლი თუ ამ დროს ფინქს არ ვარსებობდა და კამათს ვერს ეგდებდა—იტყუას თავის აზრს და ქმარ-კუდიც მაძინევე კვრის დაურავს ცოლის სატყვას.

რაც თქვა ქმარ-კუდზე იგივე ათქმის ცოლ-კუდადრე. მარა ისიც სათქვლია, რომ ცოლ-კუ-

დი ტატილებით უფრო მეტი მინას თევის ქმარ ბატონისა, ვინემ ქმარ-კუდი თავის ცოლისა.

ასეთი სარდავი ხაღბა კუდები. რა უშუქლის მთა?..

კენტი.

ბლუზა და მუზა.

(ვუძღვნი ნინას).

სიხარულით ფეხზე არ დგას *)
საკოდავი ჩემი მუზა,
რაკი ნახა ნინასაგან
მოკარგული კრელი ბლუზა.
წამსვე ლექსი შემოიკეთა
თან საკინძულ მატკერდება
გულში ფიქრობს დასტურ განა
ვასო კიდევ დაბერდება?
მივიხედავ უცებ მისკენ
მსწრაფლ სიცილი ამიტყდება
და მეც ვფიქრობ რომ ეს ტილო
არა დროს არ გამოცვლება.
ღიას მართლა მე ჩაეიცვი
ბლუზა გრძელი განიერი
და ვეჭვობ, რომ კიდევ იყოს
ჩემისთანა ბენდიერი.

ნაქარგია ჩემი ბლუზა
არ ეტყობა ნემსის წვერი
და მეც მტყიცეთ გაბედულათ
ასე ვფიქრობ ასე ვმღერის:

*) მუზა ფეხზე დადიოდეს
არ მსმენია არასოდეს.

ოსმალეთში.

ბენდიერ ხარ ჩემო მუზა
რომ გვიღირს სიხარული
და ერთხელ შენც მადლიერსა
დაიხუცდა ტუბილით სული,
მაგრამ ვატყობ ესლა გზია
ვეღარ ვატყობს მონაქარგი,
ალბათ ისლა გავასენდა
საიდუმლო დანაქარგი.
ჩუმით მუზა წუთის ჯილდომ
სიხარულმა დაიძინოს,
არა ვგნახოს მეგობარმა
არ ვაგვიკიციხოს გაიციხოს.
ხედავ შენა ამ ჰრელ ბლუზას
თეთრ-შავ-წითლათ მოკარგულსა
მტკიცე ხელით ნაქარგია
გამოხატავს გულის წყლულსა
თეთრი მიწა შავი კუბო

და ეს სამი საიდუმლო
სასიკოცხლოთ მოგვიწოდებს
არ დაღონდვ ჩემო მუზა
მწარე ხვედრმა არ შეგაკითოს
კუბომ მიწამ და სიკოცხლემ
შევ ბედის ქვეშ ჩვენ შეგვაწროთს

აი როგორ გაიხარებს
და საკინძმე მივერტეს მუზა,
ვაუხარდა ნინასაგან
მოკარგული კრელი ბლუზა.

გ. ტუშჩიშვილი,

ორი ემპაჯი.

ორი სიმღერა.

ზარგული. სულთანმა სთქვა: „აილახ ბილურ!!
ამას რა დღეს მოგვსწარი,
აღარც ხალხი თაყვანსა მცემს,
არც აღარათ მაგდებს ჯარი.
აჯანუბა რომ დაიწყო,
მყის გამიღვა შიშის ქარი,
კონსტიტუცია წამართვეს
ესთქვი, „ჩემია ნამოძარი“
გულში ფრიალ დამწუხრებულს
სახე მქონდა მომიძარი,
გაზეთები გამოფრინდნენ
როგორც პეპელების ჯარი,
ყველა მზეზე გამოფინდნენ
იღუმალ ნამოქმედარი,
და გამაწნეს სტატუები
უჩვეულო, კილო ცხარი.
შრავალ წლობით ჩაქანგული
მსწრაფლ გაიღო ციხის კარი,
ახალგაზრდა ჩანამწყვედენი
გამოვიდნენ თმა-ქალარი,
პოლიცია გამიქციეს
ჯაშუშები აღარ არი,
ჩემს დაკეტულ სახელმწიფო-ს
გაუქეთეს ყველგან კარი,
ისევ შიგნით შემორჩევეს,

ვინც დასტოვა ჩენი მხარი,
ვინც კი გულში ტახტისათვის
იყო მეტათ საშიშარი.
აღარა მყავს: არც ვეზირი,
არც მდივანი საქებარი,
აღარც სანდო კარის-კაცი
არც მარჩველი, არც მოძღვარი.
ახალგაზრდა ოსმალებმა
საქმე შექნეს მეტად მწარი,
მთელი თანხა მოითხოვეს
ჩემი „ოღულით მონაგარი“.
არ კი ვიცი რას მერჩიან,
რა მატეს მათი მონაზარი,
რა გზა იყო, ერთომ გავხდი
მეც იმათი მეგობარი,
და ერთ-ერთი კომიტეტის
მსწრაფლ შევიქენ თავმჯდომარი,
ამას ყველას გაფუძლებდი,
თუნდ გამიშრეს ცრემლთა ღვარი,
მაგრამ ვაი, რომ გარემიც
მომიშოდეს, აღარ არი...

ოთხას ცოლში ერთი შემრჩეს
ვერ გავუძლებ გულ-დამწვარი,
ერთი ცოლის ანაბარა
გინდ ცოცხალი, გინდა მკვდარი!
ღმერთო, როდის მოისპობა
ეს ამბავი საზიზღარი,
რვაქცია ვაიღვიძებს
და თაყვანს მცემს ჩემი ჯარი...

მეორე. სულთანს შახმა გამოსძახა:
„შმაო აბდულ გამიდაო,
ჩემი საქმეც „აილახ ბილურ“
ქანდრაკულაა წვიდილო.
კონსტიტუცია ჩაველაპე
ტკილი იყო მეგონაო,
მეგობრების რჩევა იყო
მეც მიტომ მომეწონაო.
მუცელი წამოშისივდა
გამებერა კუქიოო,
ყოველგვარი სავალება
ნააღად ვხედავ ფუქიოო.
ყჩაღებ ას მშეკალებია
ჩემი ციხე-გალიაო,
მაგრამ ყველა, რაც შემემიხეც
ასევ ჩემი ბრალიაო.
ამა მითხარ ასეთ ლუქმის
როგორ გადაველაპაუდიო,
თუ არ უცხო მეგობრები
არც ერთს აღარ დავკლავდიო,
რადღაც ჩემდა სახიფათოდ

მომეგლინა შაპშალოა,
 და იმდენი მიჩხიკინა
 ლამის კევიდან შაპშალოა.
 ახლა ვზივარ ტუსადივით
 შენ რა გიკირს ძამიაო,
 ან გარემი რალათ გინდა
 ხანი მოგიქამიაო.
 შენ ჩემი თქვი, მეგობარო
 ჩემი ყოფა-ცხოვრებაო,
 აღირბეჯანელი ხანის
 ბრძოლა, შეუბოვრებაო.
 კაცი არ მყავს მადლიერი
 არც შეგნით, არც ვარტაო
 ვზივარ ჩემთვის დამწყვედული,
 მუდამ გულ-მწუხარეთაო.
 ფული არ მაქვს გროში ცალი,
 არც სამხედრო მასალაო,
 ლამის არი სათარ-ხანმა
 ტახტი გამომაკალოა.
 ღმერთმა მტერსაც ააშოროს
 რაც მე ქირი მიღვიაო,
 მთელი ჩემი სახელმწიფო
 დანგრევის გზას ადგიაო,
 თუ შეშველა ძიავ რამე
 ისევ ვეროპიდანაო,
 თორემ ჩემი აღსასრული
 დღეს წინაშე მიდგანაო.
 შენ რა გიკირს ფადი-შახო
 ჩემო აბდულ-გამიდაო,
 შენ ჩემი თქვი ბედის-წერა
 რა უკულმა წავიდაო.

**

წყვედილი გადაჰფრევია
 მაშვრალთ და გემულთ არესა
 სამარებრივი ღუმილი
 ჰლომოს ირგვლივ, ყოველ მხარესა.
 ნიაგი, მხოლოდ ნიაგი
 მოსთქვამს შავს ამბავს მხარესა
 ქვეყნის დარბევს, გასაქირს
 ამცნობს შორს, არც მარესა

ყურს ვუგდებ მდუმარებითა
 მის სისინს გულ-მწუხარესა
 თუ მტარვალგებმა ჩაგრულნი
 რა რიგად გაამწარესა.

ან ხალხის გმირნი დენილნი
 რომელ ლოდს მიბარესა,
 ან თუ ხევე-ხევეში ან ტყეში
 თავს დასხმით მიამკვდარესა.

ირგვლივ კვლავ ბნელა, ქარი ჰკენეს
 კაემწით მოცულ მხარესა:
 მე ვდარაჯობო—სისინებს
 ხალხის ძეთ უავ-სამარესა.

გ. ქუიშვილი.

ძ ო რ ს.

ჰაი არია, არია,
 ძეგრამ წაილა ვარია,
 უშველეთ გაავდებინეთ,
 ცოცხალი თუ მკვდარია.
 (ხალხური).

ჰაი, ჰაი, ქორ-ტილავე,
 ნუ წამართმევ წიწილას!
 თორემ ჯოხსა წამოგოსომ
 და ვაგიქრობ სინსილას!
 უბრალოა რასაც ფიქრობ,
 ვიცი, შენი გულის ძეგრა,
 ქოჩორას, რომ დასტრიალებ,
 ვერ გავატან ვერა, ვერა!
 რაც წინაწინ წაიტაცე,
 ისეც შხამთ შეგერგება,
 მოეცალე ჩემს მიდამოს,
 თორე თვალი დაგიდგება!
 მაღლიდანა სიამაყთა
 ქოჩორას, რო დასტრიალებ,
 მეც ნიშანში ამოგიდებ,
 დაბლა გადმოგატრიალებ!

ივ. ზედანელი.

გამოცანა.

(დანსხუთასთავის)

გამოცანას მოგახსენებთ
 მიგუებულს, მომოკლოსა,
 სახელსაც კი შიგ ჩაჭაქსოვ,
 ლაჩხუთელი მდივან-ქოსა
 აღმა დაღმა დატენტერობს
 თვი უუგავს მუხის რკოსა,
 ღურში შხანობს და ზუნხუზობს
 ხან შავ-რაზმში თავს ჩაწყობსა
 ზუბრის ოჯახს აპეკუნობს
 და იმთიუ ამაყუფსა.
 ღირსია თუ ზურგსა მისსა
 მწუვავე კული შეწყაობსა.

შხანვალა,

ნაჩილუბი ეშმაკისადმი

სამტრედიიდან, კულაშიდან, ჭიათურიდან, ეწერიდან
მუხიანიდან, ოფშქვითიდან, ბორჯომიდან, ტბანიერი-
დან, ხაშმიდან, დ. აბაშიდან.

ჭიათურა. შავი ქვის მწონელებმა, ხარტონ მიხაილიდის თავმჯდომარეობით, დაადგინეს: რომ გამვალ-ტყავილი ჩაღვიდრების ინტერესები აღარ დაინაგროს, ამიერიდან ცხენის საპალნის გაუკეთდეს ნ ფუთი სკიდკა, ხოლო ურმისას 15 ფუთი. ეს გამოიწვია ბნ მწონელთა პრაგრესის ფერხულში ჩადგომის სურვილითა. ჩინებულთა.

შავი ქვის მრეწველთა საბჭომ თავისი ხირურგი კარტაშოვი ქობულეთში გადაიყვანა, ხოლო აჭარა ავთომყოფთათვის გამოიყურა ცნობილი დოსტაქარი იოსება დლოქი. ისარაჯარ.

სოფ. ეწერი. ჩვენმა „ილიობამ“, წელს ჩინებულთა ჩაიარა. მიზეზი სვირას ღვინოს სიიაფე გახლდა. ვარდა ღვინისა ხალხს აღარაფერი ჰკლებია, რადგან შარშან ისეთი დიდი მოსავალი იყო, რომ წელს მცხოვრებთა დიდი უმრავლესობა ღამის შიმშილით გაწყდეს. დღესასწაულს ხელი შეუწყვეს აგრეთვე ჩვენმა „მოწინავე“ სტუმრებმა, რომელნიც უხვად მოაწყვედნ სოფელს სხვა და გვევა კუთხეებიდან. დღესასწაული ჩინებულთა ვათავდებოდა, რომ ერთი მოულოდნელი ამბავი არ დატრიალებულიყო. ხაფხულის სიციხისაგან შეწყურებულმა ხალხმა ასტება შეუღამებზე ზარის რკა.

მოვიდა ჯარი-და ჯამათი
მყისვე გაჩაღდა ბჭობა კამათი.
აქ იყო თავად-აზნაურობა
და იმათ ერგათ მესვეურობა.

ეს რამდენი ხანია წვიმა არ გვიღირსებიაო, ბჭობდა კრება. ეს სულ იმის ბრალია, რომ დავივიწყეთ ჩვენი ძვირფასი ილია და მანაც ავავალთ ხელიო. დაუწყვეს ხვედმა და მუდარა ერთი გაეწყვიტებია, მაგრამ ხალხის ცრუვა იმდენი აღმოჩნდა, რომ არ უსმინა წინასწარმეტყველმა. შემდეგ ამისა გადასწყვიტეს ხატის რომინზე წილება და განბანა, მაგრამ ამ დროს მოუწყრო მათ პოლიციამ და ვაფანტა.

სოფ. კულაში. მთელი სოფელი უღრმეს მადლობას უძღვნის ბნთ დოიკო მესქს და მასწავლებელ სანგინაძეს, რომლებმაც აგერ ერთი თვეა, რაც ბილეთები დაყიდეს, ქანქარი აიღეს და წარმოადგენა კი არსად სჩანს. მადლობა იმით აიხსნება, რომ პროვინციალურ „წარმომადგენელთაგან“ უკვე მრავალჯერ განაწამები ხალხი ახლა მარტო ბილეთის ყიდვით ვადარჩა და უბრალოთ დრო აღარ დაკარგა; მოგვხსენებთ ანდაზა: „დრო—ფულია“—ო.

იქიდანვე. სამკითხველოს მოსამსახურეს სამოცი გრადუსი სიცხე მისცა, რაკ ტორგის ამბავი წაიკითხა. შეულვა წიგნების მოგროვებას მაგრამ სხვა და სხვა „ავარაგებში“ ყოფილან ვახიზნული და შინ არ ბრუნდებიან.

დაბა სამტრედია. რამდენა ხანია, ძმო ეშმაკო ჩვენი დაბა წყალს ელის, მაგრამ არ იქნა, ვერ ეღირსა. როგორც ამბობენ წყლის გამოაყვანათგან ზოგიერთი პირები ისე გაქუქვიანდენ, რომ მათ გასარეცხათაც აღარ კმარობს გამოასაყვანი წყალიო თავისი თავის გასულთაგებაც კარგი საქმეა, მაგრამ განა დაბაში ცოტა ვასარეცხი?

ჭიათურა. ძმო ეშმაკო,
„სულ ძილი, ძილი,
როსღა გვეღირსოს
ჩვენ გაღვივებმა?“

სძინავს ძმო ჩემო მთელ დაბას, სძინავთ საერთოთ ნოქრებს, სძინავს ჩვენს სამკითხველოს, სადაც „ხაკაყაზაგელ“ ზუბრთა ბღღინევის მეტი არაფერი იმისაც დაბ; საყოველთაო ძილი იქნებოდა ვაქრები რომ არ ფხიზლობდენ. ახალი არაფერი გამოუწყვათ, ვარდა ეკლესიის აშენებისა, რისთვისაც

იარმუკავე შემოსულ საქონლის დაბაჟეასაც აპირა-
ბენ, მაგრამ ძველი ნიხების ანგარიშიც ხომ საქ-
მეა.

მაშ გელოთ, იქნებ მითხარის კულმა მთანც გა-
მოგვეღვიძოს.

ქო. პატონი,

ბორჯომიდან. ძვირფასო ძმავ ეშმაკო,
ისევ და ისევ შენაო,
ბორჯომში კიდევ ბიერს უნდა
მითხარის წამოშენაო.

პირველათ გაიხმასქენ, —

ნახე ქარხანა შუშისო,
(აქ ძრიელ გაგვიკრძება
პოენა შეგნებულ მუშისო).

მე ამათ საქმეს რომ ვხედავ ..
რა გითხრა... თქმა ვეძლევა...
ამ ბოლოს სენათ გადღეკეთ
გონების გამოზნელება.

ქურნალ-ვახუთი ამათთვის
ჩაღაც უცნობი ხილია,
ამბობენ: „ვახუთის კითხვას
ის დასდევს, ვინც მოკლული!

ჩვენ კი დრო ამა სად გვაქსო?
მუდამ ესა აქვო სათქმელათ,
დღუქნიდან კი არ ჩქარაინ
როცა შიგ შეველენ სასმელათ.

სიდა ხარ ძმავ ეშმაკო,
არ უსმენ იმათ ქაქანსა,
მითხარის წვერით არ დასთხოვ
„ბახუსს“ რო სცემენ თავუანსა.

ხერხისა ქარხნის მუშებზე
ცულის თქმა არ შეიძლება,
მიდობა „ალოხასს“, ცუკობათ
თან და თან გამოფხიზლება.

მეცავე წყლის მუშებიც ნახე,
გაიგე საქმე ამათი
მოსულ იმერელ მუშებთან
რათ აქეთ შეუღლი და კამათი?!

და თუ შეატყო, აკლიათ
მათ კლასობრივი შეგნება,
თუ კინკლაობას ეროვნულს
მათში აღვილო ექნება,

თუ რომ ამ შინაურ ბრძოლით
მტრებს ახარებენ ვარეთა,
მაშინ ვე შენი მითხარის
გასცხე და გასცხე მწარეთა.

დეკოს მუშებსაც თუ ნახავ,
აამებ შენი სტუმრობით,
და ისევ... შინაურულათ
მითხარის გაუქნევ ხუმრობით.

აღმათ ღირსეულს გაიკვრის
და ეს ჩვენ ნუ დაგებრაოდება
(ვინაც არა სქამს ნიორსა,
არც პირი აუწყარაოდება).

ზოგ მითვანს გროში, კაპიკი
საქმისთვის არ ემეტება,

ტყვილათ კი ფლანგავს, თან უყვარს
„ველოსპედიოტ“ ხეტება.

ღონ-რობერტო.

ს. ტობანიერი. ნეტავ ეშმაკი ჩვენს ღიბიანებს
მითხარის რისთვის დაუგვიანებს?
არა მგონია, რომ მითხარისი
ამათზე უფრო სხვა იყოს ღირსი.

მართლაცა და ავტო ერთი წელიწადია, მოა-
ძულეს თავი თხოვნებით ვისაც ჯერ არს: რათ უნ-
და ტობანიერის აფთიაქი, უწამლოთაც კარგათ გას-
ძლებენო; ან რათ უნდათ იარმუკა, იმათ ქანებსა
უამისოდაც მოკლელითო. ერთი სიტყვით იმ ზომამ-
დე არიან მისული ამ მერაფურებაში, რომ არა
მგონია 50 კული მითხარისა საქმავ დარჩეს.
ყოჩაღისებური.

ხაში. მიინდა გავაცნო ეშმაკო
იაგორ ხაშის გირია,
თოფ-იარაღში ჩამჯდარი
პატრიცეველი პირია.
მარტო არ არის იცოდე,
დაი უმშვენებს მხარებსა
და ორნიც ქორიკანობით
არაივის გაახარება.

„იმედისტებში“ ამ ქამად
არაივინ უჩნთ ცალათა,
თუცა თავს მოხერხებულათ
იკატუნებენ ძალათა.
ერთი გაქარი ძმობილო
მითხარის შენი მწვაფია,
რომ ბოქალთი კი არა,
იაღარ ახსოვდეთ თავია.

ბაღის ხახვი.

მუხიანი. ეშმაკო უნდა გვათხოვო
რ.ლაც მითხარის გეკონია
სხვებს თუ კი უზვად სთავაზობ
არც ჩვენ დავეკერ გეონია.
სამართლიანათ მოქნევის
მე ვიდებ თავის თავზედა
და თუ სიმრუდით ვისმარო
ხელი შემხმეს მელავედა.

განა ცოტაა ცულ-კაცა,
რომ მართლს არა ხედებოდეს?
აი თუნდ წვრილი ვაჭრებმა
სხვაში რათ გამოდგებოდეს?
წონაში „მამოზობიან“

საკოდავ სოფელ გლეხებსა
და ვნახთ მითხარის კულზე
როგორ შეაწყობს ფებებსა.
ოფშკითში როცა ჩავივლი
წინ დამხედება მათია,
მგელს უფრო მივბარება
საქონლის ამანათია.
ამასაც უნდა ეგეგოს
როგორც რიგე და წესია,

მაგრამ რაც მეტი მოხვდება
 მით უფრო უკეთესია.
 სიმონსაც უნდა შევებო,
 ის იყო ძველი „სტარშინა“
 და მისმა მოკლე მათრახმა
 ბევრი დაღუფთხო მაშინა.
 მღვდელი რაყედნი მათ შორის
 კანონიერი წევრია
 და არც მას ავნებს თუ მოხვდეს
 ცოტა მათრახის წევრია.
 ვასილა საყვარელიძეს
 და დიტო მესხის აშქრული,
 მარტო იმითი იცნობა,
 რომ ვერ გაიძღეს მათ გული.
 გლეხებს საქონელს უჭერენ,
 ბანკისა კია მამული!
 სულზე მანეთი საბაჟო,
 აბაზი მხოლოდ ბაწრული.
 რაღა თქმა უნდა არც ამით
 დატოვებ გულ-ნაკულათა
 და რაც კი ღვაწლი მიუძღვიდა
 დღეს გაუნადღებ სრულათა.

დაჩაგრული.

თელიისიდან. ავქალის „უქუჩის“, თეატრში,

შევეფრინდი გახურებელი;
 ჯოჯობეთური სიციხისგან,
 შევიქვენ შეწუხებულთა!
 მთლიათ ოფლიათ იწურებოდან
 ხალხი სულ შეგებებულთა,
 ზოგი „არტისტკ“ უაზროთ
 ყვიროდა გაგიყებულთა: ...
 მათრახი თანა მქონოდა,
 ზურგის ტყავს გაეუხებდნი,
 თან დარიგებას მიეცემდნი;
 მათ სენნას ვიშხახურებდი,
 ვფიქრობდი: რასა შერებინა?!
 მათ თამაშს, რომ ვუყურებდი,
 ეშმაკო! იქა მყოლოდი,
 მათრახს არ დაუშურებდი! ...

შემაგ.

დ. ბაბუბ. ძაო ეშმაკო! სანამ ერთობის ხანა დადგებოდა აქ, აბაზაში, არსებობდა კერძო საქალბეო სკოლა, რომლის სასარგებლოთ ბაზარმა იყიდა სხვა და სხვა საჭირო ნივთები: მოწაფის სტოლები, სკამები, დაფა, შაფი, წიგნები და სხვა. ეს სკოლა დაიხურა, ნივთები კი, როგორც ვაგიბი, გაგვეს მიუბარებია ბიჭთა ლეხავასათვის, შემდეგ მღვდელ ბესა კატარავასათვის. დღეს ეს ნივთები აღარ სხანა, მგონი შეიმასწავებელი უნდა იყოს ბაზრის დაუციობავად.

— აწ უკვე განსვენებულ ბიჭოლითესიანთის მს. იანსა შინა შევკროვილიყო 60 კანქარია და მიბარებულ ჰქონდა „ვილადას“. მოაღონე ამ „ვილადასს“ თუ რა უქნა ამ დღეებში, წინააღმდეგ შემთხვევაში „ჩვეულებრივ“ ზომებს მივმართავთ.

— ლმერთმა ისეთი ექიმია, მოგველონა, რამ ლაშის ვეყა ცოცხლებს ტყავი გაკაიმიასქას. 10—15—25 კანქარი ენაზე აყრა, ნაკლებ ფებს არსად ვაღადამს, ელახან

მოუზიროა 25 კანქარის ვადადღეინება, განსაკუთრებით ვაჭრებს და ქალაქის ვაჭრთ მსოფრებ პირებზე. ამ წინაზე ერთმა ვაჭარმა 15 მან. ვაგუხვანა ვიზიტის ფულათ და თან წერილობით თხოვდა მეტი არა მაქვს და ამაზე დამჯერდით. ბ. ესეულამა ფული უქან დაღებრუნა და წარიღზე კი შემდეგი რეზოლუციუთა მოახდინა: „**Влагодите выслать миѣ 20 руб., а сурпуѣ моей (უქანსკელი ბეზია) 5 руб.**“ ი.

— აბაშის ფოტოლონი მიზინო შეილი... მაგრამ რაღა თავი შეგაწყინო მიზინო შეილის ამბებით, განა კვეყანამ არ იცის რაღეს ჩადის ეს ყმაწვილი.

ახლა ყურად იღე ძმაო ეშმაკო ვეგებება ჩვენი და აუცარი ამ ვადატონებს შესაფერი ორგანოები.

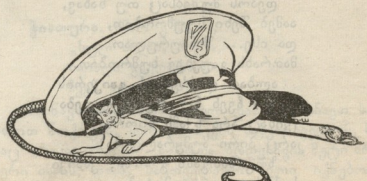
ფოტოლი.

შუალხვი დათიქო მ — ს ხსოვხას.

ტანჯული ხალხის მამაცოა შეილო, დიდებულ საქმეს შესწირე თავი. და მით ჩვენს გულში შენი სახელი დასტოვე, ძმაო, მაიად უკვდავი. გიყვარდა ხალხი, მას მსახურებდი — მის სასახურშიც დღეი სული თამამათ მიდი იმ ბოძთან; სადაც უქანასწვლად იყავ მიკრული. იქაც ვახსოვდა შენი მომძენი, მათ ამხნეებდი გვირული ქცევით მოძმეთ რომ აღარ გამოჯასალმეს, იხსენიებდი მტარავალებს წყვეით. ჩვენ კარგათ ვნახეთ, რომ შენით მიდი დიდ სამხვევარლოზე, როგორც რომ კრავი და „გამხნევდიოთ“ ჩვენ შემოგვახებ სიტყვა ნუგეშის და გულსაკლავი. გვეწუმუნე ძმაო, შენს წმინდა სახელს, მუდამ ატარებს ტანჯული გრი და შენს საფლავზე სიმღერია მოვლენ, როს დამარცხებება ხალხისა მტერი.

ვასილა ციბირელი.

წერილები რედაქციის მიმართ.

თქვენს ეპიტოპიუმულ გაზეთში, № 38 მოთავსებულია ასკანის მოღვაწეების წესახებ წერილი, რომელიც არს მთავარი უმსავსესო სიტუაციაში. ამის გამო ჩვენ პასუხს ვიხილეთ იმის შემთხვევით „მწერალს“. მივითხოვეთ დაგვიხელახლოვდეთ ჩვენი არსებული „შემატებლობა და ამასთან ჩვენი მატყუაროზა, თქვენივე გაზეთის საშუალებით. წინააღმდეგ შემთხვევაში ის თერთმეტი წვეთი კლდინი თითონ მიიღოს და კვი მითრახი მითილოს.

სვესტი მოთხიბრელი;

თქვენი გაზეთის № 39 გვეყენა ტუმბურიძე მიწვევს სამედ. სამართალში. სიამოვნებით ვეთანხმებით. მედიტორეგულ ვასახლებთ: გიორგი ნუცუბიძეს, ბიქტარ მელიქიძეს და პავლე ქაიარავს. განაჩენი უნდა გამოქვეყნდეს. ქო—პატონი.

თქვენი გაზეთის № 41. მოთავსებულია ლექსი ს. შუხუიდან, რომლის ავტორიც კილა მწამებს. ამიტომ ვიწვევ ბნ „კონკრეტს“ საუდ. სამართალში. მედიტორეგულ ვასახლებთ: ალექსანდრე მხეიძეს და მიხაილ იზნაძეს. თედორე ბახილიძე ასკურავა.

ვიწვევრა ბნ ბრატისკის სამედიტორო სამართალში ჩვენე კილისწამებისათვის (?) ვინწინა მედიტორეგულ ბი-ბი-ბი-ბი-ბი მუშებს გიორგი გიორგობიანს და ევ. ჯღნტს: პლატონ წარღვევა.

„უმჯავის მითრახი“ № 40 დაბეჭდილია წერილი ბათუმიდან „რა მკითხე რევიზორისა“, რომელიც სიმართლეს მოკლებულია. ამიტომ, ჩვენ ჩის მიერ შევარჯისყოფილი ასოთ-აშუკობნი ვწვეთ „რა მკითხე რევიზორს“ სამხანავო სამართალში, რომ დავეტიკოს მის მიერ წამოყენებული საბრალდებლო მუხლები. ამ თ შეძლება მოვეცემა ტუმბურტება გამოვარკვიოთ.

ამ, მონღოლიზობით კოლია.

„უმ. მითრახის“ № 34 მოთავსებულია წერილის გამო გრიბოლი და ლევანტი მიროტაძეებმა და გიორგი კერესელიძემ გამოწვივის სამედიტორო სამართალში თქვენი კორესპონდენტის „პ. ვარ.“, რომელიც ბრალთა სუდება ზემო აღნიშნულ პირებს ბლოკის შეჭრას და ქართობი ახალი მუშების მიღებას.

სამედიტორო სასამართლომ განიხილა ეს საქმე და დაადგინა: რადგანაც ბრალდებული მართალი არიან აღნიშნული კილისწამებისაგან, ბნ-მა კორესპონდენტმა („პ. ვარ.“) გაზეთის საშუალებით ბოლიში მოიხალოს გ. და ლ. მიროტაძეების და კ. კერესელიძის წინაშე.

თავმჯდომარე სტ. ბ. ტყეშელაძე. ი. გიორგობიანი. მედიტორეგული. გ. გინენაშვილი. *)

თქვენ გაზეთის № 36. მოთავსებული წერილის გამო ვიწვევ სამედიტორო სამართალში ბნ ვოლდემარს, ვითაც, ლიდან გამოცხადების ერთა კერის ვადში დასახელომ მედიტორეგული. განაჩენი უნდა დაიბეჭდოს „უმ. მითრახში“ და ერთ-ერთ კოველდორე ქართულ გაზეთში.

ბეგლარ მამლაძე.

„უმჯავის მითრახის“ ფოსტა-

ბახში. თინარელს, თქვე დალოცილა, სხვა სოფელში ათობითა და ასობით ითვლება მეტარე დედა-კაცო და თქვენ ფაშაველთში თუ სიმის მეტარ არა გყავთ, ლმერთს მადლობა შესწირეთ. არ დაიბეჭდება.

ს. ბაბუ. (გურია) დაურთავ. თჯახურ შინაურ საქმეებში ჩარევა გაზეთს არ შეუფერებია ამბობენ, თორემ რამდენი იქნება და ისე კაცო თავიანთ კოველებს არ უშოყაყალოთ სცენენ. არ დაიბეჭდება.

ელისაშვიტისი. მოგზურს, თჯახურს საქმეა, არ დაიბეჭდება. კაჭკაჭა. თქვენი ლექსი არ დაიბეჭდება.

ბაძო. კენეს. ძლიერ გრძელია და შეუსაბამო. არ დაიბეჭდება.

ვინა გაზეთელს. თქვენი „ნანა“ არ დაიბეჭდება. **ჩოსტაბური.** ბერ—რიშვილს. თქვენი ლექსი „რა მალაღებს“. არ დაიბეჭდება.

ს. ხუჯულდორი. ისეს. ვინაიდან ჩვენს გაზეთს ჯერ-ჯერობით არა პეკს სასამართლოს განყოფილება, ამიტომ არც თქვენი წერილი იბეჭდება. წულისა რევიზორის საქმე კიდევ კარგად გათავებულია, თორემ მდიდრი მოღვაწით მართო მიქლავაძემ არ გააქეთ საქმე.

სოსხეი. ვასიკო კიბიბორეს. თქვენი მეორე წერილის დიდის სიამოვნებით დაგუჯადვით, რომ ეს მოსახერხებელი ყოვილიყო.

ქახეთი. ვალიკოს. თქვენი ლექსი „მუშას“ არ დაიბეჭდება.

ასპანა. სვესტი მოთხიბრელს, რედაქცია არ დაზოგავს არავითარ შრომას თუ კი მიაჯრება და თქვენი გამოგზავნილი ლექსების გასწორება შესძლო. ხოლო რაიცა შეეხება „განმარტებულ მეგობრის“ გასწორებას, ამაზე კაცებოთრულ უარს აცხადებთ. მოვეყავს მხოლოდ პირველი კუპლეტი, რაიცა საშუაოდ დაასახუტებს ჩვენს გაღწევიტებლას.

„განმარტებულხარ?!“ სიკოტხლის წყვილადში. სიკოტხის ისტორიამ ეს გარჯუნა თანა.

სიმწარე... და გული ჩახსენდი, დარღში, აღამინაობისაყენ მსვლელოდამ ეს მიგიტანა“.

ფ. შიტი. კვი. ახირებულია თქვენი მხემ! იწერებთ აქ და ისყო, ხოლო რისთვის, რატომ, ამაზე ერთი სიტყვაც არ არის. საქმის გარემოება რედაქციამ ვერცაოთ უნდა იცოდეს, ხოლო დასაბეჭდი კი მოკლიყოს. არ დაიბეჭდება.

შოკაბანი. სერგეო კაიხურიძეს. თქვენი წერილი არ აღმოჩნდა რედაქციაში და დაუბეჭდაობის მიზეზები ეს არის. **მოსკოლისი.** გ. მ. თქვენი წერილი რედაქციაში არ აღმოჩნდა.

ქიციანი. მალაქელს. სულ იმს გვასცდევრებენ შინაურ საქმეში ნუ ჩაერვიოთ, თორემ დიდის სიამოვნებით დაბეჭედავთ თქვენს წერილს ტალახაივისა და ლოსანბრიძის შესახებ.

*) „უმჯავის მითრახის“ რედაქცია არავითარ მსჯავრს არა სუდებს ჯერ-ჯერობით კორესპონდენტის მოქმედებას, ვინაიდან რევიზორი უკან მხოლოდ ორი მედიტორეგული აწერს ხელს, ჩვენ ველით ხასუს დანარჩენ ორ მედიტორეგულიდან.

**) გვიკვირს დემტომბი, თქვენ რატომ აღარ დასახელებთ თქვენი მედიტორეგული თუ საქმის დროანათ გათავება გსურდათ. რედ.

ჯეჯილი

საემწეილო ნახატებიანი ქურნალი (მეთვრამეტე წელაწადი)

მიიღება ხელის მოწერა 1908 წლისათვის

შეავლო იფრიკის
 ცხელ უღაზოში,
 ს.ლ. მიიმუნთა სუფეს სამყარო,
 პურიშევირი
 მოვლინებულა,
 მესამე დუმის „სკანადლოა“ წყარო.
 სურს შეისწავლოს
 წეს-წყობილება
 და მართვის წესთა მაგალითები,
 რომ სამშობლოში
 გდმოათესლოს
 ეს საუცხოვეო მარგალიტები,
 წინ შეტეგება
 დიდებულ სტუმარს
 ორანგთა მკელი დებუაჲცია
 იქაც სკადნიათ
 პურიშევირი
 რაც მოღვაწეა და რაც კაცია!

გამოვა თვეში ერთხელ. ქურნალი ორი განყოფილებაა:
 პატარებისათვის და მოზარდილ ყმაწვილები ათვის. თითო წიგნში
 იქნება არა ნაკლებ ოთხამდე ფურცელი, ანუ 64 გვერდი.

ქ უ რ ნ ა ლ ი „ჯ ე ჯ ი ლ ი“

თბილისში ეღირება 4 მან. ქალაქ გარეთ გაგზავნი 5 მ.
 ნახევარი წლით . . . 2 . . . ცალკე ნომერი . . . — 10 კ.

ქალაქ გარეშე მცხოვრებლებს შეუძლიან მიმართონ **ქუთაისში**
 ნილ. მღვდლიყვისას და წიგნის მაღაზიას „კოლიდა“, **ბათუმში** წიგ-
 ნის მაღაზიას „მეგობარი“, **ოჯუკაში** წიგ. მაღ. „იმედი“, **დაბაზონ-**
ში მასწ. გ. ბოკერისას, **ახალხანაში** წიგ. მაღ. „სინათლე“, **სამხრ.**
დიბში გ. ფოცხვერიას, **პყვირიაში** წიგ. მაღ. ალ. ბაჩიალაძეს, **ბა-**
ქოში ქართ. თეატრში ა. თედუშვილს, **პიათუარაში** გ. მოქვილს.

თბილისში ხელის მოწერა მიიღება: წერა-კითხვის საზ-
 კანცელარიაში და თეთი „ჯეჯილის“ რედაქციაში: არტილე-
 რის ქუჩა, № 5, კადეტის კორპუსის გვერდით.

ფოსტის ადრესი: ВЪ Тифлисъ, въ ред. Грузинска-
 го лѣтскаго журнала „Джелжили“.

„ჯეჯილის“ სრული 16 წლის გამოცემა (რომელიც შეა-
 დგენს 140 წიგნზე მეტს), ეღირება გაგზავნილ სხვადასხვა ქა-
 ლაქებში 30 მ. თბილისში სასწავლებლებს, რომელნიც რედა-
 კციიდან თითონვე წააღებინებენ, დავთობათ 25 მ. ცალ ცა-
 ლკე წლებს „ჯეჯილები“ თითო წლისა ეღირება 2 მ.

რედ.-კამოშეგეჲლი ან. თუმანიშვილი-წერეთლისა.

განცხადუანი.

ელექტრო-მეჭადავი ამხანაგობა

„შრომა“

ღებულობს ყოველგვარ საბჭოელ საქმეებს,
 ასრულებს სწრაფად და ყველასათვის ხელმისაწვდომ
 ფასებში.

რედაქტორი გამოცემელი თ. ე. ბოლქვაძე

მოითხოვეთ ყველგან

მ. ლალიკის და ამხანაგობის საუ-
 კეთესო ქარხნის წყალი!

გემო და არომატი მშვენიერი აქვს.
 ქარხანასთან დეკორატიული მცენარეებით ლა-
 მბათ მორთული აივანია, სადაც შეიძლება ყინუ-
 ლივით ცივი წყლის სმა.

ქარხანა იმყოფება გლაფიანის ზრისპექტზე, მან-
 თაშევის სსხლში. ტელეფონი 411. (13—9)

საქურადღებოთ:

ვთხოვთ ხელის მომწერლებს და აგენტებს დროებით
 შემდეგ ადრესზე გამოგზავნონ ქურნალის ფული:
 ან ვისაც ძველ ადრესით აქვს გამოგზავნილი შესცე-
 ლონ აგრე: Тифлисъ, Типографія „Промა“, Мелито-
 ву Подія.